

Everyday Life Information Seeking (ELIS) with Emphasis on Ethnicities and Minorities: A Systematic Review

Behnaz Jalalie¹, Mitra Ghiasi², Safieh Tahmasebi Limoni³

- ¹. Ph.D. Student, Department of Knowledge and Information Science, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran; bjalalie@yahoo.com
- ². Assistant Professor, Department of Knowledge and Information Science, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran (Corresponding author); mighiasi@gmail.com
- ³. Assistant Professor, Department of Knowledge and Information Science, Babol Branch, Islamic Azad University, Babol, Iran; sa.tahmasebi2@gmail.com

Abstract

Purpose: Examining previous research in the field of information-seeking regarding daily rapid access behavior patterns, determining the research gaps, components and sub-components of interest, research methodology and spatial distribution of the existing body of research.

Methods: This systematic review is based on Prism standard. The related research were probed and extracted from 11 national databases from 2012 to 2020 and 5 none-Iranian from 1995 until 2021. Considering the input and output criteria, 25 research sources, including journal articles and dissertations, were identified.

Findings: Information and communication channels, information needs, and challenges in accessing information are the most important issues addressed. The sub-components of the investigated topics included books, magazines, newspapers, radio, satellite, internet, virtual social networks, family, relatives, friends, elders and libraries. Information needs included education, culture, economy, society, religion, health, climate, transportation, sports, nutrition, and customs. Challenges in accessing information involved inaccessibility of transportation systems, communication and information infrastructure, health centers, as well as language problems. The research literature employed both quantitative and qualitative with more attention to ethnography. Also, questionnaires, interviews and observations were used. The study population in Iran are Tribes (42%), minorities (14%), teachers and other employees (28%), adults (14%); unfortunately, no study on children, clerics, youth and adolescents, and the elderly is available. The study population in the world are clergy (5%), minorities and immigrants (27%), youth and adolescents (16%), the elderly (5%), students, teachers, workers and other staff (28%) and adults (27%). Research has been conducted in Iran, Australia, USA, New Zealand, Spain, China (Taiwan), Africa (Nigeria), Canada, Pakistan, and Finland.

Conclusion: Attention to information behavior of everyday life in the research literature has intensified globally. A wide range of studies have targeted information and communication channels, such as virtual social networks, paying attention to the information needs of minorities, ethnic groups, and focusing more on individual variables. However, there is little research addressing the impact of socio-economic, cultural and consumption capital on the everyday life information seeking on nomads, immigrants and other groups. In Iran, information resources, tools, technologies, and libraries have not been successful in meeting information needs of tribes and nomads. At the global level, benefiting from qualitative research methodologies has facilitated theorising in the field, whereas in Iran relying on quantitative techniques has prevented generating theories. As can be seen in research outside of Iran, due to the extensive, multidimensionality and complexity of information behavior, it is necessary for information seeking behavior experts to continue further investigation. Everyday life in the current period leads towards qualitative and individual research projects with mixed methods.

Keywords: Information-seeking Behavior, Everyday Life, ELIS, Ethnicities, Minorities

Article Type: Review Article

Article history: Received. 29 Jan. 2022; Received in revised form: 25 Feb. 2022; Accepted: 09 Mar. 2022

Citation:

Jalali, B., Ghiasi, M., & Tahmasebi limoni, S. (2022). Everyday Life Information Seeking (ELIS) with Emphasis on Ethnicities and Minorities: A Systematic Review. *Librarianship and Information Organization Studies*, 33(1), 91-108. Doi: [10.30484/NASTINFO.2022.3106.2128](https://doi.org/10.30484/NASTINFO.2022.3106.2128)

Publisher: National Library and Archives of I.R. of Iran

© The Author(s).

Doi: [10.30484/NASTINFO.2022.3106.2128](https://doi.org/10.30484/NASTINFO.2022.3106.2128)

رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) با تأکید بر اقوام و اقلیت‌ها: مرور نظام‌مند

بهناز جلالی^۱، میترا قیاسی^۲، صفیه طهماسبی لیمونی^۳

^۱ دانشجوی دکتری، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران؛ bjalalie@yahoo.com

^۲ استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران، نویسنده مسئول؛

mighiasi@gmail.com

^۳ استادیار، گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی، واحد بابل، دانشگاه آزاد اسلامی، بابل، ایران؛ sa.tahmasebi2@gmail.com

چکیده

هدف: شناسایی وضعیت پژوهش‌های انجام‌شده در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره، تعیین شکاف(های) پژوهشی، تعیین مؤلفه‌ها و مؤلفه‌های فرعی مورد توجه، روش‌شناسی پژوهش‌ها و توزیع مکانی پژوهش‌هاست.

روش پژوهش: پژوهش از نظر هدف کاربردی، ومبتنی بر مرور نظام‌مند و براساس استاندارد پریزماس. پژوهش‌های مرتبط در ۱۱ پایگاه ملی و ۵ پایگاه اطلاعاتی خارجی بین سال‌های ۱۹۹۵ تا ۲۰۲۱ و در ایران ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۹ جست‌وجو و استخراج شد. با در نظر گرفتن معیارهای ورودی و خروجی، ۲۵ منبع پژوهشی، اعم از مقاله پژوهشی نشریات و پایان‌نامه‌ها شناسایی و بررسی شدند.

یافته‌ها: کانال‌های اطلاعاتی و ارتباطی، نیازهای اطلاعاتی، و چالش‌های دستیابی به اطلاعات مهم‌ترین مؤلفه‌ها بودند. زیرمؤلفه‌ها عبارت‌اند از: کتاب، مجله، روزنامه، رادیو، ماهواره، اینترنت، شبکه‌های اجتماعی مجازی، خانواده و اقوام، دوستان، بزرگان و شیوخ و ریش‌سفیدان و کتابخانه‌ها. مؤلفه‌های فرعی نیازهای اطلاعاتی عبارت‌اند از: آموزشی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، مذهبی، بهداشتی و درمانی، آب‌وهوا، حمل‌ونقل، ورزش و تغذیه، و آداب‌ورسوم. چالش‌های دستیابی به اطلاعات عبارت‌اند از: صعب‌العبور بودن راه‌ها و حمل‌ونقل، زیرساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی، نداشتن دسترسی به مراکز بهداشت و درمان، مشکلات زبانی، و سایر چالش‌ها. روش پیمایشی در ایران (۵۷٪) و جهان (۵۵٪) بیشترین و روش‌های پدیدارشناسی و قوم‌نگاری کمترین کاربرد را داشته‌اند. ابزار پرکاربرد پژوهش در ایران پرسش‌نامه و در جهان مصاحبه بوده است. جامعه بررسی‌شده پژوهش‌ها در ایران عبارت‌اند از: اقوام و عشایر و ایل (۴۲٪)، اقلیت (۱۴٪)، معلمان، کارگران و سایر کارکنان (۲۸٪) و بزرگسالان (۱۴٪)؛ اما پژوهشی در مورد کودکان، روحانیون، جوانان و نوجوانان، و سالمندان یافت نشد. جامعه بررسی‌شده پژوهش‌ها در جهان عبارت‌اند از: روحانیون (۵٪)، اقلیت‌ها و مهاجران (۲۷٪)، جوانان و نوجوانان (۱۶٪)، سالمندان (۵٪)، دانشجویان، معلمان، کارگران و سایر کارکنان (۲۸٪) و بزرگسالان (۲۷٪) است. از نظر جغرافیایی بیشتر پژوهش‌ها در آمریکا و استرالیا انجام شده بود.

نتیجه‌گیری: توجه به رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره در ادبیات پژوهشی سطح جهانی افزایش یافته است. هدف گسترده وسیعی از مطالعات کانال‌های اطلاعاتی و ارتباطی مانند شبکه‌های اجتماعی مجازی، توجه به نیازهای اطلاعاتی اقلیت‌ها، گروه‌های قومی و تمرکز بیشتر بر متغیرهای فردی است. با این حال، تحقیقات کمی در مورد تأثیر سرمایه اجتماعی-اقتصادی، فرهنگی و مصرفی بر رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره در عشایر، مهاجران و سایر گروه‌ها وجود دارد. در ایران منابع اطلاعاتی، ابزارها، فناوری‌ها و کتابخانه‌ها در رفع نیازهای اطلاعاتی ایلات و عشایر موفق نبوده‌اند. در سطح جهانی، بهره‌مندی از روش‌های تحقیق کیفی، نظریه‌پردازی در این حوزه را تسهیل کرده است، در حالی که در ایران تکیه بر تکنیک‌های کمی مانع از تولید نظریه‌ها شده است. همانطور که در تحقیقات خارج از ایران مشاهده می‌شود، با توجه به گستردگی، چندبعدی و پیچیدگی رفتار اطلاعاتی، لازم است کارشناسان رفتار اطلاع‌یابی به تحقیقات بیشتر ادامه دهند. زندگی روزمره در دوره کنونی منجر به انجام پروژه‌های تحقیقاتی کیفی و فردی با روش‌های ترکیبی می‌شود.

کلیدواژه‌ها: رفتار اطلاع‌یابی، زندگی روزمره، الیس، اقوام، قومیت

نوع مقاله: مروری

تاریخ دریافت: ۱۴۰۰/۱۱/۰۹؛ دریافت آخرین اصلاحات: ۱۴۰۰/۱۲/۰۶؛ پذیرش: ۱۴۰۰/۱۲/۱۸

استناد:

جلالی، بهناز، قیاسی میترا، و طهماسبی لیمونی، صفیه (۱۴۰۱). رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) با تأکید بر اقوام و اقلیت‌ها: مرور

نظام‌مند. *مطالعات کتابداری و سازماندهی اطلاعات*، ۳۳(۱)، ۹۱-۱۰۸. Doi: [10.30484/NASTINFO.2022.3106.2128](https://doi.org/10.30484/NASTINFO.2022.3106.2128)

© نویسندگان

ناشر: سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران

Doi: [10.30484/NASTINFO.2022.3106.2128](https://doi.org/10.30484/NASTINFO.2022.3106.2128)

مقدمه

ساولینن^۱ (۱۹۹۵) اولین بار «رفتار اطلاع‌یابی در زندگی روزمره (الیس)»^۲ را به کار برده است (برهمنند و همکاران، ۱۳۹۶). براساس این نظریه، اطلاع‌یابی جزو پیوسته‌ای از مهارت زندگی است و شیوه زندگی نیز به‌نحو چشمگیری فرایند اطلاع‌یابی را هدایت و کنترل می‌کند (نوبدی، ۱۳۹۴). این مدل مفاهیمی مانند سرمایه اجتماعی و سرمایه شناختی را در هم می‌آمیزد و عوامل اقتصادی را مدنظر دارد. همچنین شامل فعالیت‌های داوطلبانه و سرگرمی نیز می‌شود (بیگدلی و همکاران، ۱۳۹۵). مدل الیس چارچوبی کلی از عوامل اجتماعی و روان‌شناختی ارائه می‌کند که بر اولویت‌های افراد در انتخاب منابع اطلاعاتی در بافت‌های زندگی روزمره تأثیر می‌گذارند. رفتار اطلاع‌یابی در زندگی روزمره بسته به انگیزه، تحصیلات و سایر ویژگی‌های افراد عادی سیال، غیرنظام‌مند و غیرخطی است (Spink & Cole, 2001).

امروزه کمتر کشوری را می‌توان با قومیتی یکدست و عاری از چند فرهنگ یافت (زرداری و همکاران، ۱۳۹۹). ایران بنا به دلایل طبیعی و تاریخی، شاهد تنوع و گوناگونی فراوانی از حیث زبانی، فرهنگی، نظامات خویشاوندی، قومی و تاحدودی نژادی است؛ بنابراین نفس وجود گروه‌های عمده قومی در ایران، مورد قبول اکثر محققان است (فرقانی، مظفری و کیهان، ۱۳۹۷). در تعریف اقوام و اقلیت‌ها، کشورهای مختلف دنیا تعاریف، رویکردها و درک‌های متفاوتی دارند. در کشورهای اروپایی، گروه‌های قومی مهاجرانی از اروپای شرقی و کشورهای جهان سوم‌اند؛ از این‌رو، اصطلاح «اقلیت قومی و مهاجر» به‌طور گسترده استفاده می‌شود، در جامعه دولتی و دانشگاهی ایالات متحده، بیشتر از اصطلاح اقلیت‌های نژادی و قومی استفاده می‌کنند؛ اما در چین و بسیاری از کشورهای در حال توسعه از جمله ایران، اکثریت وسیعی از اقلیت‌های قومی افراد بومی هستند که ساکنان اصیل این کشورها از دوران باستان بوده‌اند (Ly, 2018).

محیط اجتماعی و بافت فرهنگی در رفتارهای انسان‌ها از جمله در رفتارهای اطلاعاتی آنان تأثیر دارد؛ بنابراین لازم است به بررسی رفتارهای اطلاعاتی توجه ویژه شود. مرور پیشینه‌های پژوهش نشان می‌دهد که ابزارها و کانال‌های ارتباطی و اطلاعاتی، نیازهای اطلاعاتی، و مزایای استفاده از کانال‌ها و چالش‌هایی که اقبال مختلف در استفاده از اطلاعات در زندگی روزمره با آن‌ها مواجه می‌شوند، از مهم‌ترین مواردی است که بر آن تمرکز شده است. همچنین با توجه به بررسی‌های انجام‌شده در زمینه شناسایی نیازها و رفتارهای اطلاعاتی زندگی روزمره، از جمله میان اقوام و اقلیت‌ها در کشورها به‌صورت جامع پژوهشی انجام نشده است؛ از این‌رو پژوهش حاضر درصدد است مروری نظام‌مند بر پژوهش‌های انجام‌شده در این حوزه داشته باشد؛ به‌گونه‌ای که بتوان از رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) با تأکید بر اقوام و اقلیت‌ها در ایران و جهان جمع‌بندی کلی ارائه و از این رهگذر، شکاف‌های مطالعاتی در این حوزه را مشخص کرد. همچنین این پژوهش به تهیه ابزار مناسب برای سنجش نیازها و خدمات اطلاعاتی مرتبط با اقوام و اقلیت‌ها در جوامع چندفرهنگی کمک می‌کند. همچنین با تعیین شکاف‌های مطالعاتی در این حوزه می‌توان به تدوین طرح‌های پژوهشی نوین اقدام کرد و نیز با اشراف بر فعالیت‌های انجام‌شده، زمینه لازم برای به‌سازی روند پژوهش‌های آینده فراهم کرد.

روش پژوهش

این پژوهش از نظر هدف کاربردی و مبتنی بر مرور نظام‌مند است که براساس راهنمای استاندارد پریزما^۳ تدوین شده است. مرور نظام‌مند عبارت است از «اقدام هماهنگ برای شناسایی نظام‌مند اولیه در دسترس، ارزیابی نقادانه پژوهش‌های مورد مطالعه و تحلیل داده‌های مطالعات با یک روش استاندارد و نظام‌مند» (صیامیان و همکاران، ۱۳۹۱). جامعه پژوهش حاضر، مقالاتی است که پژوهشگران در آن‌ها رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) با تأکید بر اقوام و اقلیت‌ها را بررسی کرده‌اند. براساس استاندارد پریزما، پس از تعیین سؤال‌های پژوهش، پروتکل انجام مطالعه تدوین شد. براساس مدل پریزما، ابتدا معیارهای ورودی و خروجی تعیین شد و سپس داده‌ها براساس معیارهای تعیین‌شده و در راستای پرسش‌های مطرح‌شده به شرح زیر گردآوری شد:

1. Savolainen

2. Everyday Life Information Seeking (ELIS)

3. PRISMA

معیارهای ورود عبارت‌اند از: مقالات پژوهشی و پایان‌نامه‌ها، زبان فارسی و انگلیسی، امکان دسترسی به متن کامل و موضوع اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) و محدوده زمانی از ۱۹۹۵ (سال مبدأ نخستین پژوهش در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره در جهان) تا ۲۰۲۱ و ۱۳۹۱ شمسی (سال مبدأ نخستین پژوهش در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره در ایران) تا سال ۱۳۹۹ است. معیارهای خروج هم عبارت‌اند از: دسترسی نداشتن به متن کامل، داشتن زبان غیرفارسی و غیرانگلیسی، محدودیت نداشتن موضوع به اطلاع‌یابی روزمره، منابع غیر از مقاله و پایان‌نامه است. مراحل انجام این پژوهش به شرح زیر است:

شناسایی نیاز به مرور پژوهش‌ها

در این مرحله مشخص شد که هیچ پژوهش مشابهی در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) با تمرکز بر دیدگاه ساولینن با روش مرور نظام‌مند وجود ندارد.

مشخص کردن پرسش‌های پژوهش

۱. در پژوهش‌های انجام‌شده داخلی و خارجی، از چه مؤلفه‌هایی در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) استفاده شده است؟

۲. پژوهشگران در پژوهش‌های داخلی و خارجی این حوزه از چه روش‌شناسی پژوهشی استفاده کردند؟

۳. پژوهشگران در پژوهش‌ها داخلی و خارجی این حوزه از چه ابزارهای پژوهشی استفاده کردند؟

۴. در پژوهش‌ها، کدام اقشار در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) بررسی شدند؟

۵. توزیع جغرافیایی مکان و مناطق بررسی‌شده در این حوزه در پژوهش‌ها کدام است؟

شناسایی پایگاه‌های اطلاعاتی معتبر و مرتبط

در راستای پاسخ‌گویی به پرسش‌های مطرح‌شده در بالا، پایگاه‌های اطلاعات کتاب‌شناختی فارسی و انگلیسی شناسایی شدند که بیشترین پوشش موضوعی را در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) دارند. نشریات علمی - پژوهشی مرتبط و نمایه‌شده در پایگاه‌های اطلاعاتی ایراندک^۱، نورمگز^۲، مگ‌ایران^۳، گوگل اسکالر^۴، ساینس دایرکت^۵، و پروکوئست^۶ با کلیدواژه‌های مرتبط شامل: رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره، نیازهای اطلاعاتی^۷، رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره مهاجران^۸ جست‌وجو شدند. در نتیجه این فعالیت، تعداد رکوردهای بازیابی‌شده از پایگاه‌های اطلاعاتی نامبرده براساس جدول ۱ است. همچنین راهبرد جست‌وجو در جدول ۲ و فرایند انتخاب منابع در نمودار ۱ نشان داده شده است.

جدول ۱- تعداد رکوردهای بازیابی و حذف‌شده و استفاده‌شده در جست‌وجو از پایگاه‌های اطلاعاتی

تعداد رکورد استفاده‌شده	دلیل حذف رکورد	تعداد رکوردهای حذف‌شده	تعداد رکورد	پایگاه اطلاعاتی
۱۰	تکراری بودن در پایگاه‌های اطلاعاتی	۵	۱۵ (پایان‌نامه)	ایراندک
۵	مشابهت با پایگاه‌های دیگر، عنوان نامرتبط	۰	۵ (مقاله)	مرکز منطقه‌ای اطلاع‌رسانی علوم و فناوری
۵	تکراری بودن در پایگاه‌های اطلاعاتی، چکیده نامرتبط	۱۵	۲۰ (مقاله)	نورمگز
۱۰	تکراری بودن در پایگاه‌های اطلاعاتی، محتوای	.	۱۰ (مقاله)	مجلات علم اطلاعات و

1. <http://database.irandoc.ac.ir>

2. <http://www.noormags.com/view/fa/default>

3. <http://www.magiran.com>

4. Google Scholar

5. Science direct

6. Proquest

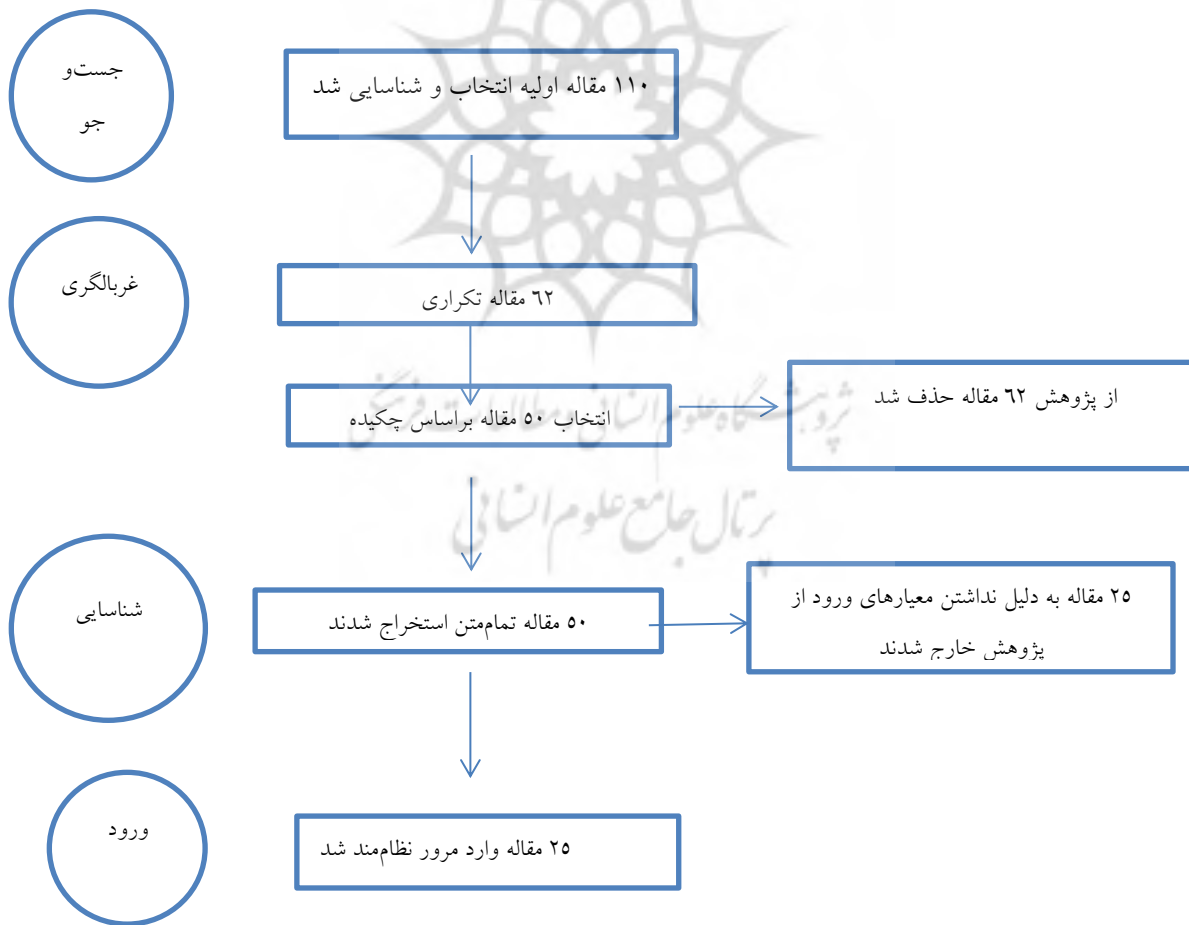
7. information needs

8. information seeking behaviour of immigrants

تعداد رکورد استفاده شده	دلیل حذف رکورد	تعداد رکوردهای حذف شده	تعداد رکورد	پایگاه اطلاعاتی
	نامرتب			دانش شناسی
۵	تکراری بودن در پایگاه‌های اطلاعاتی و دسترس ناپذیر بودن اطلاعات	۲۵	۳۰ (مقاله)	پروکوئست
۱۵	تکراری بودن در پایگاه‌های اطلاعاتی	۵	۲۰ (مقاله)	گوگل اسکالر
۰	تکراری بودن در پایگاه‌های اطلاعاتی	۱۲	۱۲ (مقاله)	ساینس دایرکت
۵۰		۶۲	۱۱۲	جمع

جدول ۲- توزیع فراوانی کلیدواژه‌های مرتبط با استراتژی و نتیجه جست‌وجو

نتیجه جست‌وجو	کلیدواژه‌های انگلیسی	نتیجه جست‌وجو	کلیدواژه‌های فارسی
۶۲	Everyday life information seeking behavior (Ellis) or Everyday Life Information Behaviour of Immigrants or everyday life information needs or RSavolainen	۵۰	رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) یا رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره اقلیت‌ها یا نیازهای اطلاعاتی زندگی روزمره یا ریجو ساولینن

شکل ۱- فرایند جست‌وجو و انتخاب مطالعات

شناسایی و انتخاب منابع اولیه

در این فعالیت، چکیده، مقدمه، و نتیجه‌گیری منابع مطالعه شدند. در میان منابع مذکور، منابعی که به زبان انگلیسی و فارسی بودند به شرط داشتن یکی از معیارهای زیر انتخاب شدند:

۱. مقاله حتماً پژوهشی بوده و نتایج پژوهشی در آن ارائه شده باشد؛

۲. منبع پژوهشی مذکور مقاله و پایان‌نامه باشد.

استخراج و ترکیب داده‌ها

با توجه به معیارهای ذکرشده، تعداد ۳۰ منبع به زبان فارسی و ۲۰ منبع به زبان انگلیسی برای پاسخ به پرسش‌های اساسی طرح‌شده انتخاب شدند. ملاک مدنظر برای انجام این مرور نظام‌مند، پژوهش‌هایی بودند که صرفاً درباب رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) انجام شده باشد؛ بنابراین درنهایت ۱۸ پژوهش به زبان انگلیسی و ۷ پژوهش به زبان فارسی معادل ۲۵ پژوهش داخلی و خارجی بررسی شد. درصد فراوانی ایران از تقسیم فراوانی آن بر ۷ و درصد فراوانی جهان از تقسیم فراوانی آن بر عدد ۱۸ به‌دست می‌آید. درصد فراوانی مجموع نیز از تقسیم مجموع فراوانی‌های ایران و جهان بر عدد ۲۵ حاصل می‌شود.

یافته‌ها

در پاسخ به سؤال اول، موضوع‌های مطرح‌شده در حوزه پژوهشی رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) در جدول ۳ ارائه شده است.

جدول ۳- موضوع‌های مطرح‌شده در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس)

مؤلفه‌های اصلی	مؤلفه‌های فرعی	استنادات	فراوانی (درصد)	فراوانی (درصد)	مجموع (درصد) ایران و جهان
منابع اطلاعاتی و کانال‌های ارتباطی	کتاب	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهمویی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز ^۱ (۲۰۰۰)؛ فیشر ^۲ (۲۰۰۴)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هامیل (۲۰۰۶)؛ لو ^۳ (۲۰۰۹)؛ گری ^۴ (۲۰۰۵)؛ ویلیامسون ^۵ (۲۰۱۲)؛ والر ^۶ (۲۰۱۳)؛ خیر دیبو و کرونیوس ^۷ (۲۰۱۵)؛ دنکاسا ^۸ (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران ^۹ (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندیری ^{۱۰} (۲۰۱۸)؛ خان ^{۱۱} (۲۰۱۸)؛ شوا ^{۱۲} (۲۰۲۰)؛ رفیق ^{۱۳} (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۸ (۱۰۰)	۲۴ (۹۶)

1. Julien & Michel's
2. Fisher
3. Lu
4. Gray
5. Williamson
6. Waller
7. Khoir Du, Koroniso
8. Dankasa
9. Geven
10. Hartanto, B., Zunvindri
11. Khan
12. Shuva
13. Rafiq

مؤلفه‌های اصلی	مؤلفه‌های فرعی	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
	مجله	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون ^۱ (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۸ (۱۰۰)	۲۴ (۹۶)
	روزنامه	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ فیشر (۲۰۰۴)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۸ (۱۰۰)	۲۴ (۹۶)
	رادیو	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۸ (۱۰۰)	۲۴ (۹۶)
	تلویزیون	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۸ (۱۰۰)	۲۴ (۹۶)
	ماهواره	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)	۶ (۸۵)	۰	۶ (۲۴)
	اینترنت	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)

مؤلفه‌های اصلی	مؤلفه‌های فرعی	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
		(۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زوونیدری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)			
	خانواده و اقوام	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زوونیدری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)
	دوستان	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زوونیدری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)
	بزرگان و شیوخ و ریش‌سفیدان	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیر دیو و کرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زوونیدری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)
	کتابخانه‌ها	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زوونیدری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)
	نیازهای اطلاعاتی	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زوونیدری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)

مؤلفه‌های اصلی	مؤلفه‌های فرعی	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
	فرهنگی	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)
	اقتصادی	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱).	۷ (۱۰۰)	۱۶ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)
	اجتماعی	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)
	مذهبی	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۶ (۸۹)	۲ (۸۸)
	بهداشتی و درمانی	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زووندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۶ (۸۸)	۲۲ (۸۸)
	تفریح و سرگرمی	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)

مؤلفه‌های اصلی	مؤلفه‌های فرعی	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
		و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)			
	آب و هوا	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۶ (۸۸)	۲۲ (۸۸)
	حمل و نقل	پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۵ (۷۱)	۱۶ (۸۹)	۲۱ (۸۴)
	ورزش و تغذیه	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)
	آداب و رسوم	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۶ (۸۹)	۲۳ (۷۲)
چالش‌ها	صعب‌العبور بودن راه‌ها، حمل و نقل	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۷ (۹۴)	۲۴ (۹۶)
	زیرساخت‌های	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷	۱۶	۲۳

مؤلفه‌های اصلی	مؤلفه‌های فرعی	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
	ارتباطی و اطلاعاتی	(۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ لو (۲۰۰۹)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندیری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	(۱۰۰)	(۸۹)	(۷۳)
	دسترسی‌ناداشتن به مراکز بهداشت و درمان	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندیری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱).	۶ (۸۵)	۱۷ (۹۴)	۲۳ (۹۲)
	مشکلات زبانی	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندیری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۴ (۵۷)	۱۸ (۱۰۰)	۲۲ (۸۸)
	امکانات کم کتابخانه‌ها	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندیری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۶ (۸۵)	۱۸ (۱۰۰)	۲۴ (۹۶)
	سایر چالش‌ها	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ نویدی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)؛ ساولین (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ گنوا (۲۰۰۱)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندیری (۲۰۱۸)؛ خان (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۷ (۱۰۰)	۱۸ (۱۰۰)	۲۵ (۱۰۰)

یافته‌های جدول ۳ حاکی از آن است که در پژوهش‌های داخلی و خارجی، مؤلفه‌های اصلی موضوع‌های بررسی شده عبارت‌اند از: منابع اطلاعاتی و کانال‌های ارتباطی، نیازهای اطلاعاتی و چالش‌ها که نتایج نشان داد که در همه پژوهش‌ها به هر سه مورد پرداخته شده است. مؤلفه‌های فرعی پرتکرار منابع اطلاعاتی و کانال‌های ارتباطی شامل اینترنت (۱۰۰٪) شبکه‌های اجتماعی مجازی (۱۰۰٪)، خانواده (۱۰۰٪)، اقوام، دوستان و بزرگان (۱۰۰٪) و شیوخ و ریش‌سفیدان (۱۰۰٪) بیشترین منابع و کانال ارتباطی جامعه‌های بررسی شده است و کمترین درصد منابع و کانال ارتباطی مربوط به ماهواره (۲۴٪) است. دومین زیرمؤلفه

پرتکرار نیازهای اطلاعاتی است که عبارت‌اند از: آموزشی (۱۰۰٪)، فرهنگی (۱۰۰٪)، اقتصادی (۱۰۰٪)، اجتماعی (۱۰۰٪)، ورزش و تغذیه (۱۰۰٪)، تفریح و سرگرمی (۱۰۰٪) با بیشترین درصد و حمل‌ونقل با (۴٪) کمترین نیازهای اطلاعاتی است. پرتکرارترین چالش‌های دستیابی به اطلاعات با مؤلفه‌های فرعی صعب‌العبور بودن راه‌ها، حمل‌ونقل (۹۶٪) و کمترین چالش‌های جامعه‌های بررسی‌شده پژوهشگران مشکلات زبانی (۸٪) است. در پاسخ به سؤال دوم، جدول ۴ روش‌شناسی پژوهش‌ها را نشان می‌دهد:

جدول ۴- روش‌های پژوهش به‌کارگیری رفتار اطلاع‌یابی (الیس) در مقالات

روش پژوهش	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
پیمایشی (کمی)	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ خان (۲۰۱۸)؛ رفیقی (۲۰۲۱)	۴ (۵۷)	۲ (۱۱)	۶ (۲۴)
کیفی	نویدی (۱۳۹۴)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ سین و کیم (۲۰۱۳)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)	۱ (۱۴)	۱۰ (۵۵)	۱۱ (۴۴)
پدیدارشناسی و قوم‌نگاری	محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهمونی (۱۳۹۷)؛ فیشر و همکاران (۲۰۰۴)؛ گری (۲۰۰۵)	۲ (۲۷)	۲ (۱۱)	۴ (۱۶)

براساس یافته‌های جدول ۴، روش پژوهش قالب در ایران روش پیمایشی (۵۷٪) و در جهان روش کیفی (۵۵٪) در اولویت است. روش‌های پژوهش پدیدارشناسی و قوم‌نگاری در ایران (۲۷٪) و جهان (۱۶٪) کمترین کاربرد را داشته‌اند.

جدول ۵- ابزار پژوهش‌های رفتار اطلاع‌یابی در زندگی روزمره

ابزار پژوهش	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
پرسش‌نامه	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ خان (۲۰۱۸)؛ رفیقی (۲۰۲۱)	۴ (۵۷)	۳ (۱۶)	۷ (۱۶)
مصاحبه	فیشر (۲۰۰۴)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ لو (۲۰۰۹)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ سین و کیم (۲۰۱۳)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ دنکاسا (۲۰۱۶)؛ نویدی (۱۳۹۴)	۱ (۱۴)	۹ (۵۰)	۱۰ (۲۵)
مشاهده و مصاحبه	فروتن و جمالی مهمونی (۱۳۹۷)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ فیشر (۲۰۰۴)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)	۱ (۱۴)	۳ (۱۶)	۴ (۱۶)
پرسش‌نامه و مصاحبه	محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ هارتانتو و زویندری (۲۰۱۸)	۱ (۱۴)	۴ (۲۲)	۵ (۲۰)

در پاسخ به سؤال سوم، جدول ۵ ابزار پژوهش را نشان می‌دهد. نتایج بیانگر آن است که ابزار بیشتر پژوهش‌ها در ایران (۵۷٪) مربوط به پرسش‌نامه است و برعکس در جهان از پرسش‌نامه فقط ۱۴ درصد استفاده شده است و بیشترین ابزار پژوهش آن‌ها (۵۰٪) مصاحبه است. در ایران و در جهان توجه به پرسش‌نامه و مصاحبه به ترتیب در ایران (۱۴٪) و در جهان (۲۲٪) است.

جدول ۶- جامعه و اقشار بررسی شده

جامعه و اقشار بررسی شده	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
روحانیون	دنکاسا (۲۰۱۶)	۰ (۰)	۱ (۵۱)	۱ (۴)
اقوام و عشایر و ایل	زارع (۱۹۹۱)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷).	۳ (۴۲)	۰ (۰)	۳ (۱۲)
اقلیت‌ها و مهاجران	پورموسوی (۱۳۹۳)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ خیردیو و گرونیوس (۲۰۱۵)؛ هارتانتو و زویندیری (۲۰۱۸)؛ شوا (۲۰۲۰).	۱ (۱۴)	۵ (۲۷)	۶ (۲۸)
بزرگسالان	سعیدی (۱۳۹۶)؛ جولین و میشلز (۲۰۰۰)؛ اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ فیشر (۲۰۰۴)؛ جنیو (۲۰۱۱)؛ والر (۲۰۱۳)	۱ (۱۴)	۵ (۲۷)	۶ (۲۰)
کودکان	گیون و همکاران (۲۰۱۶)	۰ (۰)	۱ (۵)	۱ (۴)
جوانان و نوجوانان	لو (۲۰۰۹)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ ویلیامسون (۲۰۱۲)	۰ (۰)	۳ (۱۶)	۳ (۱۲)
سالمندان	گری (۲۰۰۵)	۰ (۰)	۱ (۵)	۱ (۴)
دانشجویان، معلمان، کارگران و سایر کارکنان	رسایی (۱۳۹۴)؛ ساولینن (۱۹۹۵)؛ فیشر (۲۰۰۴)؛ سین و کیم (۲۰۱۳)؛ خان (۲۰۱۸)؛ رفیق (۲۰۲۱)	۲ (۲۸)	۵ (۲۸)	۷ (۲۸)

در پاسخ به سؤال چهارم، جدول ۶ جامعه و اقشار بررسی شده را نشان می‌دهد. بیشترین جامعه بررسی شده در ایران اقوام و عشایر و ایل (۴۲٪) و در جهان، اقلیت‌ها و مهاجران (۳۳٪) است. توجه به زندگی روزمره کودکان، روحانیون، جوانان و نوجوانان، و سالمندان در ایران بررسی نشده است و در جهان (۵٪) مربوط به کودکان و (۱۶٪) جوانان و نوجوانان و نیز سالمندان (۵٪) است.

جدول ۷- توزیع جغرافیایی مکان و مناطق بررسی شده

کشور	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
ایران	زارع (۱۳۹۱)؛ پورموسوی (۱۳۹۳)؛ رسایی (۱۳۹۴)؛ سعیدی (۱۳۹۶)؛ محمدی و همکاران (۱۳۹۵)؛ فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷)	۷ (۱۰۰)	-	۷ (۲۸)
نیوزیلند	جولین و میشلز (۲۰۰۰)	-	۱ (۵)	۱ (۴)
آمریکا	اسپینک و کول (۲۰۰۱)؛ فیشر (۲۰۰۴)؛ گری (۲۰۰۵)؛ آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)؛ جنیو (۲۰۱۱)	-	۵ (۲۷)	۵ (۲۵)
اسپانیا	فیشر (۲۰۰۴)	-	۱ (۵)	۱ (۴)
چین (تایوان)	لو (۲۰۰۹)	-	۱ (۵)	۱ (۴)

کشور	استنادات	فراوانی (درصد) ایران	فراوانی (درصد) جهان	مجموع (درصد) ایران و جهان
			(۵)	(۴)
استرالیا	ویلیامسون (۲۰۱۲)؛ والر (۲۰۱۳)؛ خیردیبو و گرونویوس (۲۰۱۵)؛ گیون و همکاران (۲۰۱۶)	-	۴ (۲۲)	۴ (۱۶)
آفریقا (نیجریه)	دانکاسا (۲۰۱۶)؛ شوا (۲۰۲۰)	-	۲ (۱۱)	۲ (۸)
کانادا	هارتانتو و زویندردی (۲۰۱۸)	-	۱ (۵)	۱ (۴)
پاکستان	خان (۲۰۱۸)؛ رفیق (۲۰۲۱)	-	۲ (۱۱)	۲ (۸)
فنلاند	ساولینن (۱۹۹۵)	-	۱ (۵)	۱ (۴)

جدول ۷ مربوط به کشورهایی است که پژوهش‌های الیس در آن‌ها انجام شده است. یافته‌ها نشان داد که در ایران ۷ مورد برابر با (۱۰۰٪) به کشور ایران پرداخته‌اند. در جهان بیشترین پژوهش مربوط به کشور آمریکا (۲۷٪)، استرالیا (۱۶٪)، آفریقا و پاکستان (۱۱٪)، کشورهای نیوزیلند، اسپانیا، چین، کانادا و فنلاند (هریک با ۵٪) انجام شده است.

نتیجه‌گیری

مطالعه پژوهش‌ها در زمینه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره (الیس) نشان داد که در مجموع هفت عنوان پژوهش در داخل و هجده مورد در خارج از کشور انجام شده است. از بین پژوهش‌های انجام‌شده، معدود پژوهش‌هایی هستند که دقیقاً به موضوع تأثیر سرمایه اجتماعی اقتصادی، فرهنگی و الگوی مصرف در رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره الیس در زندگی اقوام عشایر و مهاجران و سایر اقشار پرداخته‌اند. شکاف پژوهش در این محورها و زیرمجموعه آن‌ها همچنان وجود دارد.

نتایج در پاسخ به پرسش اول از داده‌های استخراج‌شده نشان داد که موضوع‌های منابع اطلاعاتی و کانال ارتباطی، نیاز اطلاعاتی و چالش‌ها مهم‌ترین مؤلفه‌های اصلی موضوع‌هایی است که در پژوهش‌ها به آن‌ها پرداخته شده است. همچنین مشخص شد که اطلاعات زندگی روزمره از طریق کانال‌های ارتباطی و انواع رسانه منتقل می‌شود. در مجموع نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد که رفتار اطلاعاتی مستقیماً با شرایط یا زمینه‌های خاص (از جمله زمینه‌های شخصی، سیاسی، اجتماعی، اوقات فراغت و زمینه‌های کاری) مرتبط است. به عبارت دیگر، تعامل اطلاعاتی انسان فعالیت پیچیده و چندوجهی تحت تأثیر جنبه‌های فرهنگی، زیست محیطی، اجتماعی/ سیاسی و فناوری است.

یافته‌ها نشان داد که در ایران، مهم‌ترین منابع اطلاعاتی و کانال‌های ارتباطی در بین همه اقشار از جمله اقوام و عشایر و ایل‌های بررسی‌شده، خانواده، اقوام، دوستان و بزرگان و شیوخ و ریش‌سفیدان‌اند. چنانچه فروتن و جمالی مهموثی (۱۳۹۷) بیان می‌کنند، ملاک اعتماد به افراد به عنوان منابع اطلاعاتی تا حدی مبتنی بر شناخت آن‌ها از افراد است. سرمایه‌ی انسانی در قالب مهارت‌ها و تجارب یک قوم متجلی می‌شود و این مجموعه با ارزش دانش وسیله‌ای برای رویارویی با مشکلات پیشروی زندگی است و دانش بومی برخاسته از جامعه‌ای انسانی است که در طول زمان و با فرهنگ یک قوم عجین شده است. همچنین یافته‌ها نشان داد که رسانه‌های اجتماعی در زندگی عشایر جایگاهی ندارد، تلفن همراه تنها فناوری برای برقراری ارتباط آن‌هاست؛ هنوز بی‌عدالتی در دسترسی به اطلاعات و جدایی اجتماعی برای افرادی وجود دارد که در رویارویی با اطلاعاتی که بازیابی می‌کنند یا اطلاعاتی که دریافت و با آن زندگی می‌کنند نیز ناتوان‌اند (محمدی و همکاران، ۱۳۹۵). بررسی‌ها در جهان نیز نشان داد که خانواده، اقوام و آشنایان اولین منبع کسب خبر و کانال اطلاعاتی به‌شمار می‌روند.

چنانچه در پژوهش جولین و میشلز (۲۰۰۰)، اسپینک و کول (۲۰۰۱)، فیشر (۲۰۰۴)، آگوستو و هاسیل (۲۰۰۶)، خان (۲۰۱۸)، رفیق (۲۰۲۱) بر توجه به کانال‌های فردی تأکید شده است.

از طرفی، یافته‌ها حاکی از آن است که اکثر شرکت‌کنندگان در استفاده از گروه‌های بحث آنلاین فعال‌اند و به شدت درک می‌کنند این امر به تغییر شکل اطلاعات کمک می‌کند. یافته‌ها نشان داد که مهاجران ممکن است قبل از مهاجرت به کشوری جدید، نیازهای اطلاعاتی زندگی روزمره کاملاً متفاوتی به نسبت اوایل زندگی در کشور خود داشته باشند. آن‌ها ممکن است در کشور خود از کاربران مستمر اینترنت نباشند، اما پس از انتقال به کشور جدید استفاده مکرر از آن را پذیرفته‌اند (Shuva, 2020). همچنین یافته‌های گیون و همکاران (۲۰۱۶) نشان داد که کودکان با روش‌های مختلفی با فناوری دیجیتال در دسترس با والدین و خواهران و برادران خود طی فعالیت‌هایی که انجام می‌دهند مشارکت می‌کنند. همچنین نتایج پژوهش نویدی (۱۳۹۴)، فیشر (۲۰۰۴) و خان (۲۰۱۸) نیز این احتمال را تقویت می‌کند که افراد بتوانند اطلاعات مورد نیاز زندگی روزمره خود را از طریق رویارویی اطلاعات به صورت تصادفی کسب کنند و با حداقل کوشش به نتایج مدنظر دست یابند.

یافته‌های پژوهش‌های داخلی نشان‌دهنده مشکلات دسترسی و استفاده‌ی اندک جامعه‌های بررسی شده از کتابخانه‌های عمومی است. چنانچه محمدی و همکاران (۱۳۹۵) بیان می‌کنند، عشایر کوچ‌نشین از وجود کتابخانه‌های عمومی به عنوان یک مرکز اطلاع‌رسانی کمتر اطلاع داشتند. همچنین، فروتن و جمالی مهمویی (۱۳۹۷) به بیان راهکارهایی پرداختند و معتقدند که لازم است برنامه درستی برای رفع نیازهای اقوام و عشایر از طریق خدمات اطلاعاتی کتابخانه صورت گیرد و مشکلات دسترسی آن‌ها به اطلاعات رفع شود؛ بنابراین امکان دسترسی داشتن به منبع و کانال مربوطه در زمان مناسب و ارائه اطلاعات به زبان محلی، ارائه اطلاعات از سوی منابع و کانال‌های معتبر، واضح مفهوم بودن اطلاعات ارائه شده و تازگی و روزآمد بودن اطلاعات ضروری است.

نتایج مشخص کرد که در جوامع بررسی شده، مهم‌ترین نیازهای اطلاعاتی در اولویت به ترتیب عبارت‌اند از: آموزشی، فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، تفریح و سرگرمی، ورزش و تغذیه، و آداب و رسوم. نیازهای مذهبی، بهداشتی و درمانی، و آب‌وهوا در درجه دوم اهمیت است. حمل و نقل در درجه سوم نیازهای اطلاعاتی قرار دارد.

مهم‌ترین چالش‌های مستخرج از پژوهش‌ها در دستیابی جوامع مطالعه شده به اطلاعات عبارت‌اند از: صعب‌العبور بودن راه‌ها، سختی حمل و نقل، زیرساخت‌های ارتباطی و اطلاعاتی، انزوای اجتماعی، احساس محرومیت، نارضایتی از زندگی، افسردگی، فقدان امنیت، آشنایی و دسترسی نداشتن به منابع اطلاعاتی، نداشتن تخصص، بی‌اعتمادی و نبود امکان تعامل با منابع اطلاعاتی. فقدان دسترسی به مراکز بهداشت و درمان، مشکلات زبانی، و کمبود دستیابی مراجعان به منابع کتابخانه‌ها چالش‌های دیگری است که افراد در بهره‌گیری از اطلاعات با آن مواجه‌اند.

در پاسخ به پرسش‌های دوم و سوم، یافته‌های پژوهش نشان داد که در ایران نقش روش پیمایشی در پژوهش‌ها بیشتر از دیگر روش‌های پژوهشی است و به طبع آن، استفاده از ابزار پرسش‌نامه متداول‌ترین ابزار در انجام پژوهش‌ها بوده است. این درحالی است که در پژوهش‌های حوزه رفتارشناسی اطلاعات در سطح جهان اولویت روش پژوهش با روش‌ها کیفی بوده است و مصاحبه ابزار قالب در پژوهش‌های کیفی را تشکیل داده است. این امر نشان‌دهنده دیدگاه کمی پژوهشگران ایرانی به این قبیل پژوهش‌ها در مقابل دیدگاه کیفی در سطح جهان است. این تفاوت خود می‌تواند زمینه‌ساز شکاف مطالعاتی از نظر انتخاب روش‌های پژوهش کیفی در ایران باشد. با توجه به زمینه این پژوهش، که رفتار اطلاع‌یابی اقوام و قومیت‌هاست، بدیهی است که دیدگاه کمی فقط می‌تواند به نتایج کاربردی منجر شود و ایجاد نظریات بنیادی نیاز به انجام پژوهش‌های کیفی دارد که شکاف موجود مانع چنین تحولی در رویه انجام پژوهش‌های مدنظر در ایران شده است. از این رو پژوهش‌های ارائه شده در ارائه نظریه‌ای در خصوص رفتار اطلاع‌یابی روزمره اقوام و اقلیت‌های ایرانی موفق نشده‌اند و آنچه در بین نظریه‌های جهانی مطرح شده، در نظریه‌های ایرانی دیده نمی‌شود. این امر با توجه به تنوع وسیع اقوام و اقلیت‌ها در ایران، خود شکاف مطالعاتی مهمی است.

در پاسخ به پرسش چهارم مشخص شد که درخصوص مطالعه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره کودکان، روحانیون و جوانان و نوجوانان ایرانی، شکاف مطالعاتی وجود دارد، اما در مطالعات جهانی تنوع جامعه‌اطلاعاتی بیشتر بوده و از این نظر توزیع پژوهش‌ها (اگرچه ناچیز) اما از توزیع بهتری برخوردار است.

در پاسخ به پرسش پنجم مشخص شد که از نظر توزیع جغرافیایی، کشورهای آمریکا و استرالیا بیشترین مطالعات را در حوزه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره اقوام و اقلیت‌ها داشته‌اند. این امر با توجه به تنوع و گستردگی اقوام و اقلیت‌های مهاجر در این دو کشور توجیه‌پذیر است.

پیشنهادها

براساس نتایج پرسش اول، پیشنهاد می‌شود:

از شبکه‌های اجتماعی مجازی در حل بحران‌های عمومی با هدف کمک به بهبود و تسهیل روابط، همکاری و تعامل بین افراد در موضوعات گوناگون استفاده شود.

براساس نتایج پرسش دوم و سوم پیشنهاد می‌شود که در انجام پژوهش‌های ملی، به رویکرد کیفی با ابزار مصاحبه توجه شود. براساس نتایج پرسش چهارم پیشنهاد می‌شود که در انجام پژوهش‌های ملی به همه اقشار توجه شود.

پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آینده

مطالعه الگوی مصرف و تأثیر آن در رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره اقوام؛

تأثیر سرمایه‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره اقوام؛

مطالعه رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره اقوام و اقلیت‌های ایرانی در شبکه‌های اجتماعی با استفاده از ابزارهای داده‌کاوی؛

مطالعه تطبیقی رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره اقوام و اقلیت‌های ایرانی و دیگر کشورها در شبکه‌های اجتماعی با استفاده از ابزارهای تحلیل شبکه‌های اجتماعی.

منابع

- برهمند، نیلوفر، ناخدا، مریم، فهیم‌نیا، فاطمه و نظری، مهین (۱۳۹۶). کاربرد مصاحبه واقعه‌مدار در مطالعات رفتار اطلاع‌یابی سلامت. *تعامل انسان و اطلاعات*، ۴(۱)، ۸۰-۹۱.
- بیگدلی، زاهد، شاهینی، شبنم و طاهرزاده موسویان، سیده صدیقه (۱۳۹۵). تحلیلی بر ارتباط برخی نظریه‌های علوم اجتماعی و انسانی با رفتار اطلاعاتی، نشریه علوم و فنون مدیریت اطلاعات، ۲(۲)، ۹-۳۵.
- پورموسوی، زهرا (۱۳۹۳). شناسایی و تحلیل رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره و محیط‌های اطلاعاتی ارمانه تهران. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. دانشگاه شهید چمران اهواز.
- رسایی، الهام (۱۳۹۴). بررسی فرآیند اطلاع‌یابی در بافت زندگی روزمره‌ی معلمان شهر اهواز (مدل الیس). پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده علوم تربیتی و روانشناسی. دانشگاه شهید چمران اهواز.
- زارع، امین (۱۳۹۱). بررسی فرآیند اطلاع‌یابی در بافت زندگی روزمره با تأکید بر زندگی در چرخه: مطالعه‌ای پیرامون اقوام پرجمعیت ساکن شهرستان اهواز. پایان‌نامه دکتری. گروه علم اطلاعات و دانش‌شناسی. دانشکده علوم تربیتی و روان‌شناسی دانشگاه شهید چمران اهواز.
- زرداری، سولماز، عطاپور، هاشم، مجیدی، اکبر و اکبرنژاد، رضا (۱۳۹۸). موانع و راهبردهای ارائه خدمات کتابخانه‌های عمومی به گروه‌های قومی و اقلیت‌ها در جوامع چندفرهنگی بر اساس تجربیات جهانی. *تحقیقات اطلاع‌رسانی و کتابخانه‌های عمومی*، ۲۵(۴)، ۶۷۳-۷۰۰.
- سعیدی، ژیلا (۱۳۹۶). بررسی رفتار اطلاع‌یابی در بافت زندگی روزمره مراجعان کتابخانه‌های عمومی شهرستان سنندج. پایان‌نامه کارشناسی ارشد. دانشکده علوم اجتماعی. دانشگاه رازی.
- شیخ اغول، بی‌بی، ریاحی‌نیا، نصرت و یزدانی، منصور (۱۳۹۴). رفتار اطلاع‌یابی بافت محور دانشجویان دانشگاه خوارزمی. *تعامل انسان و اطلاعات*، ۳(۴)، ۱-۱۱.

- صیامیان، حسن، حسن‌زاده، محمد، نوشین‌فرد، فاطمه و حریری، نجلا (۱۳۹۳). بررسی میزان استفاده نابینایان ایران از فناوری اطلاعات و ارتباطات جهت تأمین نیازهای اطلاعاتی. فصلنامه فناوری اطلاعات و ارتباطات، ۴(۴)، ۵-۲۱.
- فروتن، فریبرز و جمالی مهموئی، حمیدرضا (۱۳۹۷). قوم‌نگاری نیازها و اعمال اطلاعاتی عشایر کوچ‌نشین طایفه بابادی ایل بختیاری. تعامل انسان و اطلاعات، ۴(۴)، ۲۷-۳۷.
- محمدی، مهدی، سپیدنامه، زینب و عباداله عموقین، جعفر (۱۳۹۵). نیازهای اطلاعاتی زنان عشایر کوچ‌نشین شهرستان کهگیلویه. تعامل انسان و اطلاعات، ۲(۴)، ۷۹-۸۷.
- نویدی، فاطمه (۱۳۹۴). نقش شبکه‌های اجتماعی پیوسته در رفتار اطلاع‌یابی زندگی روزمره کاربران. تعامل انسان و اطلاعات، ۲(۱)، ۵۰-۵۹.

Reference

- Agosto, D. E., & Hughes-Hassell, S. (2006). Toward a model of the everyday life information needs of urban teenagers, part 1: Theoretical model. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 57 (10), 1394-1403. <https://www.researchgate.net/publication/220435517>
- Barahmand, N., Nakhoda, M., & Fahimnia, F., & Nazari, M. (2018). Use of episodic interview in health information seeking studies. *Human Information Interaction*, 4(1), 80-91. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=352982>. [In Persian]
- Bigdeli, Z., Shahiny, S., & Taherzadeh Mousavian S. S. (2017). Analysis of the relationship of certain social science and humanities theories with information behavior. *Human Information Interaction*, 2(2), 9-35. www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=46424. [In Persian]
- Dankasa, J. (2016). Mapping the everyday life information needs of catholic clergy: Savolainen's ELIS model revisited. *Journal of Documentation*, 72(3), 549-568. DOI 10.1108/JD-08-2015-0097 <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/JD-08-2015-0097/full/html>
- Fisher, K. E., Durance, J. C., & Hinton, M. B. (2004). Information grounds and the use of need-based services by immigrants in Queens, NY: A context-based outcome evaluation approach. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 55, 754-766. <http://ibec.ischool.washington.edu/pubs/JASIST.2004.Info.Ground.pdf>
- Forghani, M. Mozafari, A., & Kayahan, A. (2020). The role of mobile social media in shaping students' ethnic identity. *Quarterly Journal Of Cultural astudies and Communication*, 4(53), 249-284. https://jpsc-iaocsc-ir.translate.google/article_34575.htm [In Persian]
- Frootan, F., & Jamali Mahmavi, R. (1396). Ethnography of the needs and information practices of the nomadic tribes of the Babadi tribe of the Bakhtiari tribe, *Human interaction and information. Human Information Interaction*, 4(4), 27-37. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=353075> [In Persian]
- Given, L. M., Winkler, D. C., Willson, R., Davidson, C., Danby, S., & Thorpe, K. (2016). Watching young children "play" with information technology: Everyday life information seeking in the home. *Library & Information Science Research*, 38(4), 344-352.
- Gneu, M. R. (2011). The information seeking behaviors, needs and channels of members of the Occaneechi Band of the Saponi Nation. Doi: 10.17615/j221-2215 http://dc.lib.unc.edu/cdm/ref/collection/s_papers/id/1420 (Accessed on 20 Dec 2013.)
- Gray, J. (2005). Seniors and everyday life information seeking. *Journal of the American Society for Information Science and Technology*, 56, 1-14. http://faculty.washington.edu/Team_9_Senior
- Hartanto, B., & Zunvindri, Z. (2018). Everyday life information seeking of international students in Taiwan. *Communicology. Journal Ilmu Komunikasi*. 4(1), 19-36. <https://doi.org/10.21009/communicology.041.02>
- Julien, H., & Michel's, D. (2004). Source selection among information seekers: ideals and realities Canadian. *Journal and Library Information Science*, 25(1), 1- 18. <http://journal.unj.ac.id/article>
- Khan, A. (2018). A study of social information seeking (SIS) among (ELIS) research scholars in Pakistan. *Publications*, 6(3), 1-30. www.mdpi.com/journal/publications
- Khoir, S., Du, J. T., & Koroniso, A. (2015). Everyday information behaviour of Asian immigrants in South Australia: a mixed-methods exploration. *Information Research*, 20(3), 687. <http://informationr.net/ir/20-3/paper687.html>
- Lu, Y. L. (2010). Children's information seeking in coping with daily-life problems: an investigation of fifth-and sixth-grade students. *Library & Information Science Research*, 32(1), 77-88. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S074081880900142X>

- Ly, V. (2018). Assessment of multilingual collections in public libraries: a case study of the Toronto public library. *Evidence Based Library and Information Practice*, 13(3), 17-31. <https://journals.library.ualberta.ca/ebliip/index.php/EBLIP/article/view/29408>
- Mohammadi, M. i., Sepidnameh, Z., & Ebadullah Amuqin, J. (2016). Investigating the information needs of nomadic women in Kohgiluyeh. *Library and information*, 2(4), 79-87 <https://hii.khu.ac.ir/article-1-2443-fa.html> [In Persian]
- Navidi, F. (2015). The role of online social networks in users everyday life information seeking. *Human Information Interaction*, 2(1), 50-59. <https://hii.khu.ac.ir/article-1-2466-fa.html> [In Persian]
- Nokarizi, M., & Davarpanah, M. R. (2006). Analysis of information seeking behavior patterns. *Library and information*. 9(2), 119-152. http://lis.aqr-libjournal.ir/article_44640. [In Persian]
- Pourmousavi, Z. (2014). *Identification of everyday - life Information seeking (ELIS) and information grounds of Armenians in Tehran*. Master of Knowledge and Information Science .Education and Psychology faculty. Shaheed Chamran University of Ahwaz. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles> [In Persian]
- Rafiq, S. (2021). Everyday life information seeking patterns of resident female university students in Pakistan. *Sustainability*, 13, 1-14. <https://www.mdpi.com/journal/sustainability>.
- Rasaei, E. (2015). *An investigation of everyday life information seeking (ELIS)*. behavior of teachers in Ahvaz. Master Dissertation in Library & Information Science .School of Education and Psychology Department of Knowledge and Information Science. Shahid Chamran University of Ahvaz. <https://ganj.irandoc.ac.ir/#/articles/607a639f4441cff50bcbdcbe2158dcdf> [In Persian]
- Saeedi, J. (2017). *A survey of everyday life information-seeking of library clients Sanandaj city general Sanandaj city general*. Master Dissertation in Library & Information Science. Faculty of Social Sciences. Department of Information Science and Knowledge Razi University. <https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/cb460cd01f728606281a66ceac500240> [In Persian]
- Siamian, H., Hassanzadeh, M., Noushin Fard, F., & Hariri, N. (2014). Investigating the use of information and communication technology by the blind in Iran to meet information needs. *Information and Communication Technology in Educational Science. Quarterly Journal of Information and Communication Technology*. 4(4), 5-21. <http://ictedu.iausari.ac.ir> [In Persian]
- Savolainen, R. (1995). Everyday-life information-seeking: approaching -seeking in the context of "way of life". *Library and Information Science Research*, 17, 259-294.
- Sheikh Aghul., B. B., Riahi Nia, N., & Mansourian, Y. (2016). Investigating the context-based information seeking behavior of Kharazmi University students. *Human interaction and information*. 3(4), 1-11. <https://www.sid.ir/fa/journal/ViewPaper.aspx?id=464322> [In Persian]
- Shuva, N. Z. (2020). The everyday life Information Behaviour of Immigrants: A Case of Bangladeshi Women.. *Journal of Information, Diversity, & Inclusion*, 2(1-2). 102-125. <https://pdfs.semanticscholar.org/0e4e/646f55021c1db0fc49e3b05d987de16d2329.pdf>
- Sin, S. C. J., & Kim, K. S. (2013). International students' everyday life information seeking: the informational value of social networking sites. *Library & Information Science Research*, 35(2), 107-116. <https://jps.library.utoronto.ca/index.php/ijidi/article/view/32219>
- Spink, A., & Cole, C. (2001). Introduction to the special issue: Everyday life information-seeking research. *Library and Information Science Research*, 23, 301-304. <https://www.researchgate.net/publication/263060167>
- Waller, V. (2013). Diverse everyday information practices in Australian households. *Library and Information Research*, 37(115). 58-79.
- Williamson, K., Qayyum, A., Hider, P., & Liu, Y. H. (2012). Young adults and everyday-life information: The role of news media. *Library & Information Science Research*, 34(4), 258-264. <https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0740818812000539>
- Zardari, S. Ataour, H., Majdi, A., & Akbarnejad, R. (2018). Barriers and strategies for providing public library services to ethnic groups and minorities in multicultural communities based on global experiences. *Information Research an Public Libraries*, 25(4), 673-700. <https://ensani-ir.translate.google/fa/article/419294> [In Persian]
- Zare, A. (1992). *A survey on the process of everyday life information-sekking with the focus on the life in the round: a study on the main tribes of Ahvaz*. PhD thesis. Department of Information Science and Science. Faculty of Educational Sciences and Psychology. Shahid Chamran University of Ahvaz. <https://ganj.irandoc.ac.ir/viewer/d604d6598b3>. [In Persian]